

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 2P/14/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5422200272
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Kňazúrová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2022:5422200272.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudkyňou JUDr. Renátou Kňazúrovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov - matka: E. L., rod. G., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom N. L., V. XXXX/X, právne zastúpená JUDr. Ivanom Ilavským, advokátom so sídlom M. T. XXXX/XX, Dolný Kubín, IČO: 48 411 736 a otec: G. L., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom M. XXX, maloleté dieťa zastúpené opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 8P/67/2009 zo dňa 03.09.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.09.2009 vo výroku o výživnom na mal. D. L., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec G. L., nar. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu mal. D. mesačne sumou 170,- eur vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky E. L., rod. G., nar. XX.XX.XXXX, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Zameškané výživné za obdobie od 07.03.2022 do 16.06.2022 v sume 340,- eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky maloletého dieťaťa jednorazovo do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietá.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa podala dňa 07.03.2022 prostredníctvom právneho zástupcu tunajšiemu súdu návrh na zvýšenie výživného s tým, že rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 8P/67/2009 zo dňa 03.09.2009 súd zmenil dohodu uzavretú medzi rodičmi v roku 2005 v časti o výživnom tak, že otec je povinný platiť na výživu mal. D. sumou 85,- eur mesačne počnúc od 01.03.2009. Toho času je príjem matky 830,- eur v hrubom a čistý príjem predstavuje 653,- eur mesačne. Maloletý je študentom strednej školy, výživné bolo naposledy upravované pred viac ako 12 rokmi a výdavky na dieťa sa výrazne zvýšili. Matka žiadala pôvodne výšku výživného 300,- eur mesačne počnúc dňom podania návrhu. Na informatívnom vyluchu dňa 24.03.2022 matka modifikovala svoj návrh v tom, že požaduje výšku výživného 200,- eur mesačne. Na pojednávaní konanom dňa 05.05.2022 matka uviedla, že žiada zameškané výživné od dňa, keď maloletý nastúpil na strednú školu.

2. Súd uznesením zo dňa 08.03.2022 maloletému ustanovil opatrovníka - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín.

3. Dňa 24.03.2022 sa na Okresnom súde Dolný Kubín uskutočnilo informatívne stretnutie rodičov, kedy ku uzavretiu rodičovskej dohody nedošlo, pretože otec súhlasil so zvýšením výživného na mal. dieťa na sumu 120,- eur mesačne a matka požadovala výšku výživného 200,- eur mesačne.

4. Súd vo veci vytyčil pojednávanie, na ktoré sa dostavila matka, otec, právny zástupca matky, mal. D. L. a kolízny opatrovník, následne súd vykonal pojednávanie výsluchom účastníkov konania a prečítal pripojené listinné dôkazy, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

5. Matka uviedla, že výživné nežiadala od roku 2009, hoci syn nastúpil medzičasom na prvý a následne aj druhý stupeň základnej školy, avšak, keď už je študentom strednej školy, náklady sa podstatne zvýšili, nakoľko za internát platí 30,- eur, raňajky a večere na internáte 47,- až 55,- eur, obedy 35,- eur, MHD v Žiline 14,- eur, vreckové dieťaťu platí 15,- eur týždenne, nakoľko si kupuje desiate, mobilný telefón 12,50 eur, poistenie 30,- eur, čo predstavuje mesačné výdavky, ročne za neho platí poplatok za odvoz komunálneho odpadu v sume 30,- eur, 2 krát ročne dentálnu hygienu po 40,- eur a jednorazové náklady pri nástupe do školy boli 800,- eur, keďže musela kúpiť školské pomôcky a notebook. Syn je vo veku kedy rýchlo rastie, musí mu častejšie kupovať oblečenie a obutie. Jej príjem predstavuje 660,- eur mesačne, žije v byte, kedy jeden mesiac platí úhrady spojené s bývaním v sume 173,- eur ona, druhý mesiac manžel. Platí si mobilný telefón 10,- eur mesačne, poistenie 41,- eur mesačne a je matkou ďalšieho syna vo veku 13 rokov. Príjem jej manžela je 1.800,- eur mesačne.

6. Otec sa vyjadril, že nie je v jeho možnostiach platiť výživné 200,- eur, pretože jeho príjem pozostáva zo sumy 1.040,- eur zo zamestnania a 354,- eur z prenájmu bytu. Jedná sa o byt, na ktorý si zobral hypotéku so splátkou 201,82 eur mesačne, internet v byte stojí 10,- eur, fond opráv 35,70 eur, DIGI TV 9,60 eur, elektrina 49,- eur a RTVS 4,84 eur. Mesačne si platí sporenie na predčasné splatenie úveru v sume 150,- eur, výživné na ďalšieho syna U. D. platí v sume 90,- eur, M. L. 50,- eur a mal. D. L. 85,- eur mesačne. Mobilný telefón si platí v sume 43,- eur, životné poistenie 38,- eur a keďže býva u rodičov, prispieva im na domácnosť mesačne sumou 130,- eur. Synovi M. platí 20,- eur mesačne členské vo futbalovom klube, 20,- eur mesačne individuálne tréningy a 142,- eur ročne futbalový kemp. Pohonné hmoty na cestu do zamestnania a späť stoja okolo 90,- eur mesačne, PZP na motorové vozidlo 99,77 eur ročne, poistenie na byt cca 100,- eur ročne, daň z nehnuteľností na byt 17,- eur ročne, revízia kotla 60,- eur ročne, 30,- eur uhrádza polovicu dane z nehnuteľností za rodičovský dom, 25,55 eur ročne odvoz komunálneho odpadu, emisnú a technickú kontrolu vozidla 95,- eur každé dva roky, na stravu minie mesačne okolo 200,- eur, na oblečenie mesačne v priemere 16,- eur a na obuv okolo 100,- eur ročne. Nad rámec výživného za posledné štyri roky na maloletého vôbec neprispel, pretože sa s ním nestretáva a matka ho ani nekontaktovala ohľadne zvýšených výdavkov. Pokiaľ by mu to bolo umožnené, so synom by sa veľmi rád stretával.

7. Mal. D. L. k veci uviedol, že je študentom strednej školy a bolo potrebné mu zakúpiť notebook, čo financovala výlučne matka a rovnako tak platí všetky výdavky na nákup školských pomôcok, pričom štúdiom v Žiline stojí mesačne okolo 250,- eur, čo už je aj so započítaným vreckovým, ktoré dostáva od matky. Nemá vedomosť o tom, že by otec na tieto výdavky prispel, nestretáva sa s ním, ani ho nekontaktuje už štyri roky. Je to aj z dôvodu, že keď ku otcovi chodieval, zvyčajne bol zavretý v izbe, čas trávil na mobile a otec sa mu nevenoval. Maloletý voľný čas trávi v posilňovni na internáte, za ktorú neplatí. Oblečenie, obutie a ostatné výdavky financuje matka, niekedy si niečo kúpi aj zo svojho vreckového. Maloletý netrpí zdravotnými komplikáciami a taktiež nepotrebuje žiadne zdravotné pomôcky.

8. Kolízny opatrovník uviedol, že vzhľadom k tomu, že od posledného rozhodovania súdu už prešlo dlhé obdobie, došlo ku zmene pomerov na strane maloletého tým, že navštevuje strednú školu mimo bydliska, navrhuje zvýšiť výživné na sumu 180,- eur mesačne.

9. Okrem výsluchu účastníkov konania súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 8P/67/2009 zo dňa 03.09.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 17.09.2009 a ktorým bola zmenená ústna dohoda uzavretá medzi rodičmi v roku 2005 v časti o výživnom tak, že otec je povinný prispievať na výživu mal. Petra sumou 85,- eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa počnúc od 01.03.2009. V čase rozhodovania súdu bola matka poberateľkou rodičovského príspevku a prídavkov na dve deti, okrem mal. D. mala vyživovaciu povinnosť k mal. G. L., nar. XX.XX.XXXX z jej súčasného manželstva uzavretého s D.

L.. Otec maloletého D. v tom čase pracoval v spoločnosti Metal Steel Industry, s.r.o. Dolný Kubín s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 637,45 eur. V tom čase mal ďalšiu jednu vyživovaciu povinnosť k mal. U. D., nar. XX.XX.XXXX vo výške 66,39 eur mesačne. Z potvrdenia o príjme matky súd zistil, že jej čistý mesačný príjem je 653,64 eur, v decembri 2021 jej bola vyplatená odmena 350,- eur (štátom poskytnutý príspevok zdravotníkom v rámci opatrení COVID-19). Z výpisu z účtu matky bolo zistené, že táto uhradza maloletému poplatky za raňajky a večere v internáte 44,36 eur mesačne, poplatok za ubytovanie v internáte 30,- eur mesačne, obеды maloletému 30,- eur mesačne. 18.11.2021 zakúpila maloletému notebook za sumu 647,10 eur, maloletému uhradza investičné životné poistenie v spoločnosti UNIQA v sume 30,- eur mesačne, podľa triedneho združenia rodičov zo dňa 13.10.2021 matka uhradila záväzný príspevok 35,- eur, poplatok za kartu elektronickej dochádzky 20,- eur, školu na kreslenie stavebných konštrukcií v sume 10,- eur, učebnicu cudzích jazykov 14,- eur, kalkulačku v sume 22,- eur, tubus na výkresy 10,- eur a špeciálny príložík za 15,- eur. Súdu predložila doklad o nákupe bicykla pre mal. D. a to dňa 06.12.2021 a doklady o nákupe oblečenia a obutia. Podľa správy ÚPSVaR Dolný Kubín matka poberá prídavok na dve nezaopatrené deti v sume 25,88 eur na každé dieťa mesačne, je podielovou spoluvlastníčkou v podiele 1 k bytu č. 7 na ulici V. XXXX/X v N. L., tiež vlastníčkou ornej pôdy a záhrady v meste N. L.. Podľa potvrdenia spoločnosti Orange matka uhradza maloletému náklady spojené s používaním mobilného telefónu v sume 12,59 eur mesačne, Dopravný podnik Mesta Žiliny, s.r.o. potvrdil, že karta na používanie MHD pre študenta na 90 dní bola zaplatená v sume 42,- eur. Z výpisu z účtu matky bolo taktiež zistené, že táto týždenne synovi uhradza vreckové vo výške 15,- eur. Podľa potvrdenia náklady spojené s bývaním v byte, v ktorom žije aj maloletý s matkou sú vo výške 173,85 eur (nájomné 129,21 eur, RTVS 4,64 eur a elektrina 40,- eur mesačne). Otec podľa správy ÚPSVaR Ružomberok v minulosti nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nepoberal žiadnu dávku v hmotnej núdzi a nie je ani poberateľom rodičovského príspevku. Podľa jeho vyjadrenia zo dňa 07.05.2022 uhradza hypotéku 201,82 eur mesačne, výživné na mal. U. D. v sume 90,- eur, výživné na mal. M. L. vo výške 50,- eur, výživné na mal. D. L. vo výške 85,- eur mesačne, poplatok za internet 10,- eur, investičné sporenie 150,- eur, fond opráv v byte 35,70 eur, DiGi TV 9,60 eur, elektrinu v byte 49,- eur, RTVS 4,84 eur, mobilný telefón 43,- eur, životné poistenie 37,83 eur, nájom v rodičovskom dome 130,- eur, stravu 200,- eur, oblečenie 16,- eur mesačne a obuv 100,- eur ročne. Ďalej si uhradza PHM do zamestnania 90,- eur mesačne, poistenie bytu 99,77 eur ročne, PZP na motorové vozidlo 99,77 eur ročne, daň za byt 16,79 eur ročne, revíziu kotla 60,- eur ročne, komunálny odpad 25,55 eur ročne, polovicu dane za nehnuteľností za rodinný dom 30,- eur ročne a emisnú a technickú kontrolu vozidla v sume 95,- eur raz za dva roky. Podľa potvrdenia 365 bank je mesačná splátka hypotekárneho úveru 201,85 eur. Podľa rodného listu mal. U. D. sa tento narodil 09.03.2005 a jeho otcom je G. L.. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 9C/34/2008 bola otcovi určená vyživovacia povinnosť v sume 66,39 eur mesačne. Podľa výpisu z účtu Prima Banky Slovensko, a.s. otec uhradza výživné na mal. M. v sume 50,- eur mesačne, na mal. D. 85,- eur mesačne. Poplatok za internetové služby uhradza v sume 10,- eur mesačne, sporenie v sume 150,-eur mesačne. Podľa potvrdenia spoločenstva vlastníkov bytov BERNO 8, Ružomberok, otec uhradza 35,70 eur mesačne fond opráv a 10,- eur mesačne zálohy na dodávku vody. Za signál DIGI TV uhradza mesačne 9,60 eur, elektrinu 49,- eur mesačne, RTVS 4,84 eur mesačne, Slovak Telekom, a.s. uhradza za mobilné telekomunikačné služby 43,- eur mesačne, poistenie v poisťovni NN Životná poisťovňa, a. s. v sume 37,89 eur mesačne, mesačne uhradza sumu 25,- eur za dodávku vody a 165,- eur za dodávku plynu do domu rodičov (podľa vlastného vyjadrenia však prispieva rodičom na domácnosť sumou 130,- eur mesačne), mal. M. L. prispieva sumou 20,- eur mesačne na futbalový klub, ČSOB poisťovni zákonné poistenie motorového vozidla v sume 97,16 eur, spoločnosti UNIQA poistné za byt v sume 99,77 eur, daň z nehnuteľností - byt v Ružomberku 16,79 eur, revíziu kotla spoločnosti Profi heating, s.r.o. v sume 60,- eur ročne, daň za psa 14,- eur ročne, technickú a emisnú kontrolu spoločnosti BELIDEA, s. r. o., v sume 95,- eur ročne. Podľa potvrdenia spoločnosti Metal Steel Industry, s. r. o., je za obdobie od októbra 2021 do marca 2022 čistý mesačný príjem otca v sume 1.063,50 eur, podľa rodného listu mal. G. L., ktorý sa narodil XX.XX.XXXX je jeho otcom D. L. a matkou E. L.. Podľa rodného listu mal. M. L., ktorý sa narodil XX.XX.XXXX je jeho otcom G. L.. Podľa nájomnej zmluvy na byt s celkovou plochou 58 m² na ulici A. R. č. XX/X v A. je prenajímateľom G. L. a nájomcom L. H., pričom nájom bol uzavretý na dobu určitú odo dňa podpisu zmluvy (01.06.2022) do 31.12.2022 a nájomné bolo stanovené v sume 354,- eur mesačne, kde v cene nájmu sú zahrnuté úhrady spojené so spotrebou elektrickej energie a dodávka tepla. Podľa vyjadrenia otca pred 01.06.2022 bola nájomná zmluva uzavretá ústne a suma 354,- eur mesačne je dohodnutá od začiatku roka 2021.

10. Podľa § 62 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon o rodine) ods:

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

(6) Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 75 Zákona o rodine ods.:

(1) pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

(2) výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné na maloleté dieťa.

Podľa § 77 Zákona o rodine, ods.:

(1) Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne od začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

(2) Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

Podľa § 78 Zákona o rodine ods.:

(1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno z meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(2) Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

(3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov

Podľa § 80 Zákona o rodine Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny môže poskytovať náhradné výživné na zabezpečenie výživy oprávneného podľa osobitného predpisu.

11. Pre rozhodovanie súdu o zvýšení výživného boli rozhodné nasledovné skutočnosti: O výživnom na mal. D. L. bolo naposledy rozhodované rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 8P/67/2009 zo dňa 03.09.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 17.09.2009, pričom v tom čase mal maloletý štyri roky, príjem matky pozostával z rodičovského príspevku a prídavku na dve deti, príjem otca bol v sume 637,45 eur a mal v tom čase ďalšiu jednu vyživovaciu povinnosť k mal. U. D., nar. XX.XX.XXXX, ku ktorému bola určená vyživovacia povinnosť v sume 66,39 eur mesačne. Pre rozhodovanie súdu bolo preto rozhodné obdobie od 18.09.2009 (po právoplatnosti rozsudku 8P/67/2009) do dňa rozhodnutia súdu vo veci 2P/14/2022 (16.06.2022), pričom súdu zisťoval zmenu pomerov ako na strane mal. dieťaťa, tak aj na strane jeho rodičov a sústredil dokazovanie na zisťovanie, či prípadná zmena pomerov je spôsobilá vyvolať zmenu rozhodnutia o výživnom. Na strane mal. D. došlo ku zmene pomerov v tom, že už absolvoval základnú školu a t. č. je študentom prvého ročníka Strednej odbornej školy stavebnej v Žiline a teda je vekovo starší, o zvýšení výživného sa nerozhodovalo 12 rokov, hoci maloletý absolvoval prvý aj druhý stupeň základnej školy. Toho času u neho došlo ku zmene pomerov v tom, že navštevuje strednú školu a matka preukázala zvýšené výdavky spojené s jeho štúdiom v celkovej sume 221,50 eur

(obedy v školskej jedálni 30,- eur, ubytovanie v internáte 30,- eur, raňajky a večere na internáte 45,- eur, MHD 14,- eur, vreckové 60,- eur, mobilný paušál 12,50 eur a poistenie 30,- eur mesačne). Ďalšie výdavky na maloletého sú ročné, a to poplatok za odvoz komunálneho odpadu 29,20 eur, dentálna hygiena 80,- eur, na začiatku školského roka zaplatila príspevok združeniu rodičov 35,- eur, ISIC kartu 20,- eur, učebnice 24,- eur, kalkulačku 22,- eur, tubus na výkresy 10,-eur, príložík 15,- eur a jednorazovo zakúpila notebook za 647,- eur. U matky došlo ku zmene pomerov v tom, že jej čistý mesačný príjem predstavuje 653,64 eur, je matkou ďalšieho dieťaťa a to G. L., ktorý sa narodil XX.XX.XXXX. Žije v byte, ktorého je s manželom podielovou spoluvlastníčkou v podiele 1- ica, príjem manžela je cca 1.800,- eur mesačne. U otca došlo ku zmene pomerov v tom, že jeho príjem zo zamestnania je v priemere 1.063,50 eur, má ďalší príjem z prenájmu bytu v sume 354,- eur (z tohto príjmu uhrádza hypotéku na byt 201,82 eur, internet 10,- eur, fond opráv 35,70 eur, Digi TV 9,60 eur, elektrinu 49,- eur, RTVS 4,84 eur a dodávku vody 10,- eur mesačne). Je otcom ďalšieho dieťaťa M. L., ktorý sa narodil XX.XX.XXXX a ku ktorému má vyživovaciu povinnosť v sume XX,- eur mesačne. Tomuto dieťaťu uhrádza aj náklady spojené s futbalovým tréningom a členstvom v MFK Ružomberok v sume 40,- eur mesačne. Ďalšie výdavky otca predstavujú sumu 90,- eur výživné na mal. U. D. a 85,- eur výživné na mal. D. L.. Otec pracuje vo Vyšnom Kubíne a dochádza za prácou motorovým vozidlom, za PHM uhrádza 90,- eur mesačne. Žije v dome u rodičov, kde podľa jeho vyjadrenia rodičom prispieva na bývanie v sume 130,- eur, avšak tieto položky nepreukázal. Rovnako tak nepreukázal platenie polovicu dane z nehnuteľností za rodičovský dom. Ročne uhrádza PZP za motorové vozidlo v sume 99,77 eur a poistenie bytu 99,77 eur, daň z nehnuteľností na byt 17,- eur. Výdavok v sume 60,- eur ročne za revíziu kotla sa týka plynového kotla v rodičovskom dome. Mesačne uhrádza poplatok za mobilný telefón v sume 43,- eur a životné poistenie v sume 38,- eur. Otec nikdy dobrovoľne neprispel na výživu maloletého vyššou sumou, a to ani v čase návštevy základnej školy a ani v čase, kedy nastúpil na strednú školu, ako potvrdil mal. D., s otcom sa štyri roky nekontaktuje, otec nad rámec výživného ničím neprispieva a všetky výdavky spojené so štúdiom na strednej škole uhrádza výlučne matka. Matka pôvodne žiadala výšku výživného v sume 300,-eur mesačne odo dňa podania návrhu, následne modifikovala výšku výživného na sumu 200,- eur, ktorú žiadala od 01.09.2021, kedy maloletý nastúpil na strednú školu. Súd má za to, že výška výživného 170,- eur mesačne je primeraná ako veku mal. dieťaťa, tak jeho terajším potrebám v súvislosti so štúdiom na strednej škole, ako aj k možnostiam a schopnostiam otca, ktorý má okrem mal. D. ďalšie dve vyživovacie povinnosti a jeho príjem sa od posledného rozhodovania súdu o výživnom zvýšil o cca 400,- eur. Výživné pre mal. dieťa slúži nielen na uspokojovanie výživy v užšom zmysle, ale aj na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných i ďalších potrieb dôležitých pre riadnu výchovu dieťaťa (vzdelávanie, príprava na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné pobyty, náklady liečenia a podobne). Ich miera je rôzna, podľa okolností konkrétneho prípadu a je odstupňovaná podľa veku dieťaťa, fyzickej a duševnej vyspelosti, zdravotného stavu, schopností, možností a spôsobu prípravy na budúce povolanie. Obligatorným zákonným hľadiskom pri určovaní výšky výživného je osobný výkon starostlivosti, ktorý zákon o rodine kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Je nesporné, že osobný výkon starostlivosti o maloletého vykonáva matka, ktorá za 12 rokov nežiadala zvýšenie výživného, hoci na strane mal. dieťaťa dochádzalo ku podstatným zmenám (nástup na prvý a druhý stupeň základnej školy). Matka uhrádzala všetky potrebné výdavky syna sama, otec nad rámec výživného 85,- eur mesačne neprispel ničím, čo odôvodňoval skutočnosťou, že sa s dieťaťom nestretáva. Otec však s určitosťou vie o veku dieťaťa, o tom kedy bol žiakom prvého a kedy druhého stupňa ZŠ, že nastúpil na strednú školu, a ani v tomto čase dobrovoľne na jeho výživu neprispieval vyššou sumou. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Súd zvýšil výživné o sumu 85,- eur mesačne, teda na sumu 170,- eur, ktorá suma zohľadňuje všetky odôvodnené potreby maloletého, ako aj zárobokové možnosti a schopnosti otca, jeho finančnú situáciu a odôvodnené výdavky. Matka žiadala pôvodne určiť výživné odo dňa podania návrhu, neskôr modifikovala svoj návrh v tom, že žiada určenie výživného späťne a to od 01.09.2021, kedy maloletý nastúpil na strednú školu. Ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine stanovuje, že výživné možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania, pričom výnimkou je priznanie výživného pre mal. dieťa, avšak len ak sú preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa. Takáto právna úprava má nútiť oprávneného, aby svoj nárok uplatnil na súde čo najskôr, a tak predišiel protiprávnemu stavu. V prípade, ak súd uzná, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa a rozhodne o priznaní práva na výživné pre maloletého oprávneného späťne od obdobia pred začatím konania najviac tri roky, potom sa musí počas konania vysporiadať aj s otázkou, kedy povinný prestal plniť úplne alebo čiastočne, aké plnenia poskytoval - peňažné a vecné plnenia, aké boli v daných obdobiach jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery, aké boli potreby oprávneného. Pokiaľ povinný poskytoval určité plnenia, je súd povinný vykonať započítanie týchto plnení tak, aby bolo jasné, koľko má

povinný zaplatiť ešte za minulé obdobie (rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 13.03.2012 sp. zn. 11 CoP/357/2011). Dôvody hodné osobitného zreteľa pre spätné priznanie výživného pre mal. dieťa podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine nie sú v zákone explicitne vyjadrené a v zmysle judikatúry medzi takéto dôvody patrí objektívna nemožnosť podať návrh proti odporcovi (napr. preto, že navrhovateľ netušil, kde žije odporca alebo z dôvodu zlého zdravotného stavu sa navrhovateľ nemohol venovať takémuto konaniu). Za dôvod hodný osobitného zreteľa nie je možné považovať samo o sebe to, že rodičia prestali tvoriť spoločnú domácnosť a ani to, že bolo v možnostiach a schopnostiach povinného rodiča prispievať na výživu mal. detí vyššou sumou ako prispieval, nakoľko toto sú všeobecné predpoklady pre určenie vyživovacej povinnosti tomu z rodičov, ktorý nebýva v spoločnej domácnosti s deťmi, nie však pre určenie tejto povinnosti spätne. Dôvod, pre ktorý je možné priznať výživné spätne, pred dňom začatia súdneho konania, musí spočívať v okolnostiach, pre ktoré bolo konania začaté neskôr, teda musí ísť o ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý nebolo možné, resp. bolo len s ťažkosťami možné začať konanie o určenie výživného skôr (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 09.06.2016 sp. zn. 19 CoP/32/2016). Matka žiadnym spôsobom nepreukázala dôvody hodné osobitného zreteľa na priznanie výživného spätne podľa § 77 ods. 1 ZoR, súd ani nezistil žiadne výnimočné okolnosti, pre ktoré by matka nemohla podať návrh na zvýšenie výživného od 01.09.2021. Súd preto určil ako počiatočný dátum priznania zvýšeného výživného deň začatia súdneho konania. Nakoľko súd rozhodol o zvýšení výživného odo dňa podania návrhu, vypočítal zameškané výživné od 07.03.2022 do 16.06.2022 v sume 340,- eur (4x85,- eur) a otcovi určil povinnosť zaplatiť zameškané výživné jednorazovo do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 362 ods. CSP).

Podľa § 355 CSP ods.1) proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

Podľa § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 361 CSP ods. 1) prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil.

ods. 2) prokurátor môže do konania vstúpiť aj po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 362 CSP, ods.

1) Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

2) Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 61 ods. 2 CMP ak rozsudok o rozvoze manželstva neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods.

1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1) CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2) CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CSP rozsudky o výživnom súd vykonateľné dorúčením.

Podľa § 376 ods. 1) CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.